

Библиотека
Варна
ЗА ОБЯВЛЕНИЯ
се плаща по споразумение.
Адрес: „ДОБРУДЖА“ — площад „Черна Библия“ № 5.
Издава се от 1916 г.
Издава се от 1916 г.

ДОБРУДЖА

Органъ на централния добруджански народен съветъ

АБОНАМЕНТЪ:
За България год. 20 л.
6 м. 12 л.
За странство . . . 40 л.
Единъ брой 20 стот.
Телефонъ № 381

Часътъ на послѣдното изпитание.

Една радиотелеграма отъ Лионъ съ дата 10 юли съобща, че въ срѣда, на 10 и половина часа сутринта, главната комисия по териториалнитѣ въпроси се е занимала за пръвъ пътъ съ подготовянето трасето на българскитѣ граници. Отъ тази телеграма слѣдва да се заключи, че всички догважни съобщения относно бъдещата граници на България сж лишени отъ основание.

Началото на края за българската права кауза започна и това повелително ни налага да си дадемъ единъ ясенъ отчетъ за положението.

Конференцията започва разглеждането на българскитѣ въпроси тъй, както направи и за германскитѣ — безъ да ни изслуша. Обществено настроение въ съглашенскитѣ страни може би не е тъй силно враждебно спрямо насъ, както то бѣше спрямо германцитѣ, но въ това отношение не трѣбва да си правимъ голѣми илюзии. Обширната и добръ организирана сръбско-гръцко-ромънска пропаганда успѣ да наложи на частъ отъ западното общество, таково освѣтление по балканскитѣ въпроси, което ние можемъ да разпрѣснемъ само съ едно фактическо освѣтление, а пъкъ възможностъ за това нѣмаме.

Вѣрно е, че благодарение на добритѣ приятели на истината и правдата, запознати съ балканскитѣ въпроси, като Баучеръ, Бъкстонъ, Мърфи, американскитѣ миссионери и др., отъ една страна, и мемоаритѣ на Гешовъ и Цоковъ отъ Швейцария, на българското правителство и на отдѣлнитѣ български национални организации — отъ друга, една частъ отъ витригитѣ на нашитѣ съсъди можа да се прѣмахне, но настроение, което да се застъпи да бждемъ съдени съ правда, за насъ не сжествува. Не сжествува, макаръ че освѣтъ това много безпристрастни и наблюдателни хора отъ Съглашението ни посѣтиха, обходиха и областитѣ, за които ние претендираме, и си отидоха очудени и възмутени отъ отношенията. Нашитѣ съсъди спрямо насъ. Найсетѣ и сама конференцията има възможностъ да провери на самото мѣсто нѣкои отъ нашитѣ претенции.

Зщо тогава, задава се въпросъ, ние твърдимъ, че не сжествува настроение, което да влияе рѣшително въ наша полза?

Прѣди всичко за това, защото обстоятелството въ съглашенскитѣ страни още се намира подъ давлението на страшната жървава катастрофа, която отъ мнозина, дори ржководящи лица, се смѣта, че е продължена отъ насъ двѣ години. Послѣ въ голѣмия конфликтъ на интереситѣ на силитѣ на българскитѣ въпроси все още се гледа като на нѣщо локално.

Наистина, локалнитѣ български въпроси и обвинението, че България е станала причина войната да се продължи съ двѣ години си противорѣчатъ, но и въ това все още смѣтно вѣрме противорѣчието не може да се кристализира достатъчно ясно за да го видятъ всички.

Нашитѣ интереси, слѣдователно, ще има да се гледатъ при неблагоприятна за насъ атмосфера. Отъ това, обаче, не слѣдва, че за насъ е всичко загубено. Редицата събития станали прѣзъ послѣднитѣ мѣсеци на и около Балканитѣ, подчертаха за ония, които ще има да рѣшаватъ съдбинитѣ ни, че ако има елементъ, на който силитѣ могатъ да основатъ спокойствието на Изтокъ, това сж именно българитѣ.

Безумци не липсваха и не липсватъ и у насъ, но безумието не обхваща българската нация, макаръ че никой народъ не е прѣтърпѣвалъ двѣ тъй тежки катастрофи само въ разстояние на петъ години.

Нашиятъ най-голѣмъ капиталъ днесъ за днесъ е спокойствието и трѣвиятъ умъ на българина. Всѣки, слѣдователно, който агентира това спокойствие, е врагъ на нацията и прѣдатель на националнитѣ български интереси.

Ние разбираме всичката мъжко, която души прокуденитѣ отъ своитѣ огнища добруджанци, македонци и тракийци, ние знаемъ, че не само гладътъ е лошъ съвѣтникъ, но въ този моментъ на велики събития се иска и велико търпѣние. Нека всѣки го намѣри у себе си въ часа на послѣдното изпитание, за да не бжде прокълнатъ отъ поколѣннията, не — отъ собственитѣ си дѣца!

М. Бончевъ.

Драгомиръ Пачовъ.

Бждете справедливи.

Прокудена отъ своята родина отъ непоносимия ромънски гнетъ, добруджанската интелгенция, заедно съ маса селяни отъ тулчанскитѣ и кюстендженски градове и села, наводни майка България. Това изселване на българския елементъ започна веднага слѣдъ ромънската окупация прѣзъ 1878 година и още продължава.

Прѣзъ този 40-годишенъ периодъ, освѣтъ българитѣ, масово се населваха турци, руси, липовани и нѣмци, частъ отъ които се заселиха въ Русия, а останалитѣ въ България. Сега сжщо, заедно съ нашитѣ сънародници, бѣгатъ отъ сѣверна и южна Добруджа турци, татари, липовани, руси, нѣмци евреи, даже и ромъни. Тѣ заедно съ насъ понесеха ромънското яго. Днесъ въ България добруджанската емиграция достига до една голѣма цифра. Изъ своята срѣда, тая емиграция даде и дава на България министри, дипломати, чиновници, адвокати, сждни, офицери, търговци, писатели, журналисти, актьори и едно значително число добродошци и войници прѣзъ войнитѣ въ 1878, 1885, 1912 —

1913 и 1916 г. Голѣмата частъ отъ тия хора слѣдъ солунското примирие отъ 1918 г. чакаха само демобилизацията, да се завърнатъ въ своитѣ стари родни мѣста, но мащеха Ромънния на ново се установи въ родния кжтъ — Добруджа.

И между добруджанци изъ вжтрѣшността на Добруджа и емиграцията единдушно се изтрѣгна повикъ къмъ великитѣ сили на Съглашението, призогани днесъ въ Парижъ да въдворятъ миръ между народитѣ: добруджанци не могатъ да търпятъ умразното и натрапено имъ подтисничество на Ромънния върху роднитѣ земи, по-вече новиятъ ромънски гнетъ на ново излага на опасностъ сжществуването имъ. Новитѣ хиляди бѣжанци, които отъ седемъ мѣсеци наводниха България и увеличиха броя на емиграцията, скитайки се немили и недраги, изоставили бащинѣ кжтъ и сѣмейства безъ помощъ, голи, боси и гладни, показана, че повикътъ къмъ великитѣ сили се дължи на причини, които стоятъ внѣ отъ политическитѣ спекули. На зададения имъ въпросъ: „Защо бѣгате?“ — тѣ отговарятъ: „Бѣгаме, защото живота и имота ни не е сигуренъ подъ ромънската администрация“.

Единъ простъ отговоръ на една жестока трагедия . . .

Като всички поробени народи и ние справедливо настояваме прѣдъ мирната конференция въ Парижъ, да даде справедливостъ на добруджанци, които сами очертана политическата съдба на родината си въ двата свои събора въ Бабадагъ и въ конференцията на прѣдставителитѣ на добруджанскитѣ организации въ България, на 25, 26 и 27 май т. г. Ние не искаме нищо повече отъ онова, което се признава за Армения, Бесарабия, Трансилвания, Банатъ и другитѣ поробени народи — правото на самоопредѣление.

Справедливостта налагаше, тя и още налага, до рѣшението на добруджански въпросъ отъ мирната конференция Добруджа да се управлява отъ войскитѣ на една отъ съглашенскитѣ велики сили, съ мѣстна администрация, вербувана отъ мѣстното население. Това обаче не стана.

Не е да не се знаятъ нашитѣ борби прѣзъ 500-годишното турско робство и това подъ 40-годишното ромънско, нашитѣ връзки съ България тоже сж известни. Ние само съ България сме живѣли и нашитѣ желания и копнежи сж били желанията и копнежитѣ на България. Исканията на добруджанци сж искания на една правата кауза; тѣ искатъ цѣла Добруджа да се присъедини къмъ България. Вие искайте да се самоопредѣлимъ и ние се самоопредѣлихме. Ако това не стига, направете плебисцитъ, но първо махнете ромънската администрация и ромънцитѣ заселени прѣзъ 1878 год.

Че Добруджа и по духъ е българска, се убѣдиха и съглашенскитѣ войски, които днесъ я окупиратъ и които я окупираха вчера: англичани, френци и италиянци. Ако и това не е достатъчно, нека се изпратятъ безпристрастни анкетьори отъ страна на великитѣ сили.

Нашитѣ апелъ къмъ конференцията днесъ е: Бждете справедливи.

Новъ ромънски походъ за ограбването на Добруджа.

Слѣдъ като съ досегашнитѣ си интриги ромънцитѣ не успѣха да убѣдятъ съглашението въ необходимостта да окупиратъ съ свои войски Добруджа, сега пуцатъ въ ходъ нова. Българитѣ,

казватъ тѣ, проектиратъ да прѣхвърлятъ добруджанската реколта въ България.

Даватъ ли си ромънцитѣ отчетъ, какво значи да се прѣхвърли тая реколта въ България, или считатъ хората за неспособни и за най-малкото съображение. Реколтата въ Добруджа може да се изнесе само съ параходи и вагони, а ромънцитѣ иматъ контролата и владинето, както на пристанищата, тъй и на желѣзнопжтнитѣ линии. Еднакво невъзможно е изнасянето на реколтата, безъ съгласието на Ромънния и съ кола. Колко кола ще сж потрѣбни за тая цѣлъ? Това не е игла въ кола сѣно, че да се скри. Потрѣбни сж хиляди кола, потрѣбни сж кервани, каквито свѣтътъ не е наблюдавалъ, освѣтъ прѣзъ вѣрие на сегашната война, когато стана нужда да се продоволстеуватъ милиони армии.

И послѣ, кога ще може да стане тая работа? Когато се свърши овърхането на хранитѣ, разбира се. А до тогасъ съдбата на Добруджа ще бжде рѣшена. Ако конференцията рѣши, че Добруджа ще се даде „като възнаграждение“ на Ромънния, послѣдната ще влѣзе въ пълнитѣ си права и ще извърши военната окупация, която сега иска. Ако ли пъкъ стане обратното, каква нужда има България да изнася хранитѣ на Добруджа?

Но какво цѣли тогава тая нова интрига?

Ние казахме вече, че ромънцитѣ искатъ да имъ се позволи да извършатъ военната окупация сега. Тѣ се боятъ, че чуждата окупация нѣма да имъ позволи да оплячкосатъ областта, та ако стане нужда да я напуцатъ, българитѣ да намѣрятъ разорение и мизерия.

Ние обръщаме вниманието на нашето правителство върху тоя новъ походъ противъ нашитѣ сънародници и настояваме да се взематъ мѣрки, за спирането на това сѣане вѣтрово отъ страна на Ромънния, която въ умопомрачението си забравя, че който вѣтрово сѣе, бури ще жѣне.

Една смѣтка, която доказва какъ Добруджа ще бжде ограбена.

Вѣстникъ „Избѣнда“ счита, че реколтата на жито въ Ромънния не само ще бжде достатъчна за прѣхрана на населението, но и ще даде единъ изливъкъ свободенъ за износъ отъ около 50,000 вагона.

Ако това е вѣрно, защо сж въ тоя случай енергичнитѣ и бързи мѣрки, които ромънцитѣ взематъ въ южна Добруджа за да прибератъ и изнесатъ изъ областта хранитѣ на населението? И послѣдното зѣрно тукъ ще бжде прибрано, изнето по за 25 лева стотѣхъ килограма и занесено въ Ромънния за прѣхрана на населението. А тамошнитѣ чокон тогава ще получатъ разрѣшение да изнесатъ отъ своето жито 50,000 вагона при цѣни, които нѣколко пѣти ще надминаватъ нормиранитѣ за мѣстната консомация храни. А при това, начинътъ, по който е наредено да стане изземването, дава право на административнитѣ и полицейски органи да шиканиратъ и изнуудватъ най-широко населението на южна Добруджа, за да не огнематъ и послѣдното му зѣрно. Когато въ страната ще има 50,000 вагона жито за износъ, то постжиката спрямо южно-добруджанци значи ограбване и прѣдизвикателство недостойно за една правова държава, която говори за обновяване, демократичностъ и толерантностъ.

И ако това се върши днесъ, когато за прѣдъ свѣта ромънцитѣ гледатъ да прикриятъ ноктитѣ си, то още по-добръ характеризирва тѣхната справедливостъ и начина за отнасянето имъ съ завоеванитѣ национални менестества.

ЖИВОТЪТЪ ВЪ ДОБРУДЖА

(Разкази на очевидци.)

Динко Диневът от град Тулча, по занятие огляр, на възраст 26 г. напуснал града на 13 юни, разказва:

Когато ромжнитъ дойдохъ въ Добруджа, азъ бѣхъ въ Кюстенджа. Още веднага съ идването имъ се почна прѣслѣдане на българитъ. Ромжнската полиция и сигуранца не оставяха на мира ни единъ българинъ, какъвто и да е. На българитъ се гледа и до сега като на размирни елементи. Българското училище бѣ затворено и свещеника Петръ Икономовъ затворенъ и ладенъ подъ сѣдъ. Отъ селата всѣки денъ се докарваха невинни хора и се арестуваха въ жандармерията или сигуранцата, където се подлагаха на най-мъчителни изтезания. Въ първитъ дни на мѣсецъ януари ст. ст. една сутрина извиканъ бѣхъ отъ дома въ сигуранцата. Шомъ отидохъ, шефътъ на сигуранцата, Дука, показа ми едно табло съ фотографитъ на всичкитъ пристави въ Кюстенджа и взе да ме пита, какво е правилъ всѣки единъ отъ тѣхъ. Азъ нищо не зная. Никой отъ Кюстенджа не ми се бѣ оплакалъ противъ нѣкой отъ българската полиция. И понеже нищо не казахъ, нанесенъ ми бѣ единъ много тежкъ побой съ поасоци. Можашъ да броя само до четридесетия ударъ. Колко сж ми били още нанесени, не зная, защото азъ изгубихъ съзнание. Въ затвора на полицията стояхъ три дена, никаква храна не ми се даваше и постоянно бѣхъ битъ. На четвъртия день шефътъ на сигуранцата заповѣда да се направи писмото за прѣгаването ми въ жандармерията. Сжция день на мръкване изпратенъ бѣхъ тамъ. Затворенъ бѣхъ въ една маза. Заварихъ и други българини: нѣкой си Колю Ивановъ, отъ кждѣ е не помня, и други още четирима души отъ с. Есекьой, Силистренска околия. Тѣ били петмина, но единъ избѣгалъ. Обвиняваха ги въ подстрѣкателство на населението. Тѣхната община отказала да приеме ромжнитъ и тѣ влѣзли само съ сѣдѣйствието на съглашенскитъ власти.

Тия нещастници бѣха съспани отъ бой, съвсѣмъ немилостиво били бити. Единъ отъ тѣхъ бѣше съ единъ кракъ. Той съ патерици билъ принуденъ да върши пѣше отъ Силистра до Есекьой, отъ кждѣ до Кюстенджа патували съ каруци. По секциитъ имъ било нанесено най-тежки побои. Когато влѣзохъ при тѣхъ, азъ се ужасихъ отъ изгледа имъ. Тукъ въ компания де жандармъ азъ бѣхъ отново подложенъ на побой и паднахъ въ несвѣсъ. Никаква храна не получихъ. Хазайката ми Сабина Саркисиянъ се почудва защо съмъ задържанъ и праща дъщеря си Анжела, 22 год., да ми донесе храна и да ме види какво права. Като ме видѣ, тя замръзна на мѣсто очудена: така се бѣхъ изменилъ въ продължение на 5 дена отъ боя, който ми се нанесаше по нѣколко пѣти на день, и отъ мизерията. Обвиняваха ме, че съмъ билъ

шпионинъ. На осмия день съ парахода „Принципеса Мария“ изпратенъ бѣхъ за Сулина. Даже въ парахода не ми отвързаха ръцѣтъ. Патувахъ съ тоя парахолъ до Сулина. Тамъ бѣхъ прѣдаденъ въ компания де марина. Първата дума на конвоя бѣ, че съмъ много опасенъ човѣкъ, за това да ме пазятъ добръ. Тукъ бѣхъ много злѣ малтретиранъ. Стояхъ единъ день. Отъ тукъ прѣпратенъ бѣхъ съ парахода „Василе Луну“ за Тулча. Тукъ прѣдаденъ бѣхъ въ сигуранцата. Слѣдъ това изпратенъ бѣхъ въ жандармейската рота. Тамъ стояхъ четири дена. Не ми се даваше хлѣбъ. Напуста молѣхъ да съобщатъ на родителитъ ми, че съмъ арестуванъ, за да ми донесатъ храна и пари, но на това ми се отговаряше съ най-мръсни псувни. Отъ Тулча изпратенъ бѣхъ въ Исмаилъ въ бюротъ за мобилизиране. Шефътъ на бюротъ майоръ Младенъ ме би съ плѣсници. По лѣвата страна на лицето ми удари около 18—19 плѣсници. Ударитъ бѣха извънредно силни и азъ усѣтихъ като се пукна тѣпанчето на ухото ми. „Трайци, домуле майоръ, ну мж май батецъ, кж амъ асурзитъ“. — „Вомъ веда мжине, да инфермерие о сж спие, дака ай асурзитъ оръ ну“. — ми отговори той и ми нанесе около 13 плѣсника по другата страна. Но майора, види се, говорилъ съ полковия лѣкаръ, та когато отидохъ въ приемния спокрой, въпрѣки, че азъ бѣхъ оглушалъ, тѣ твърдѣха, че ухото ми е напълно здраво. Затова бѣхъ въ гарнизонния затворъ.

Разрѣшено ми бѣ да отида въ гарнизонната болница да ме прѣгледавъ. Лѣкарътъ призна, че ухото ми е поврѣдено, но ми каза да ида слѣдъ 3 дена. Той бѣ много добръ човѣкъ, името му не зная, но помня, че е отъ 20 артилерийски полкъ. Той бѣ управителъ на болницата. Слѣдъ извѣстно врѣме получихъ призовка отъ военно-полевия сѣдъ въ Кишеневъ. Изпратенъ бѣхъ тамъ. Явихъ се за разслѣдане при слѣдователя отъ 7 кабинетъ, поручикъ Георгеску Йонъ, отъ 9 рошиори. Това бѣ прѣзъ страстната седмица. Азъ знаехъ, че макаръ и невиненъ, ще пострадамъ, затова на великия четвъртъкъ избѣгахъ. За избѣгането ми спомогна мнѣния слѣдователъ, като ми даде билетъ, съ който да се явя въ 33 полкъ, но азъ, вмѣсто да отида тамъ, минахъ Дунава и слѣдъ като стояхъ въ Добруджа извѣстно врѣме, принудихъ се да дода въ България.

Методий Маноловъ, 25 год., хлѣбаръ, отъ с. Анадолкьой, Кюстенджанска околия, разказва:

На 25 юни принудихъ се да напуста Кюстенджа, кждѣто бѣхъ се прѣмѣстилъ да живѣя, защото, особено въ Анадолкьой, животътъ бѣ невъзможенъ. Тамъ, понеже нѣма чужди власти, кметътъ М. Н. Михайлеску и администраторътъ Крисенги правятъ какъвто искатъ

и упражняватъ най-немилостивъ тероръ надъ населението. Още въ първитъ дни подъ тѣхно покровителство и ръководство шайки ограбиха домоветъ на мнозина българини, турци, татари и нѣмци. Обири има постоянно и самитъ власти не взематъ никакви мѣрки за тѣхното прѣкръпяване. Трѣбва да спомена, че обири се правятъ само въ неромжнски кжщи. Кметътъ, администраторътъ и жандармейскитъ шефъ съ своитъ копои сж си присвоили правото, да разпореждатъ съ имота, здравето и даже съ живота на населението. Тѣ единъ други се надпрѣварватъ да изнудватъ хората. Кметътъ и администраторътъ на мнозина отнеха добитѣцитъ и ги продадоха, като задържаха за свои нужди по нѣколко. Откъмъ прѣхраната неромжнското население бѣ много злѣ поставено. Положението е таково: шепата ромжнски колонисти сж отъ никого неограничавани въ своитъ своеволия спрямо туземното население. Ромжнската власть е турнала всичко въ ходъ да съсипе материално и морално и прокуди това население. Самиятъ Михайлеску открито казва на мнозина: *Вървете въ България, вървете въ Турция, вървете кждѣто щете, но тукъ не може да стоите; дѣто Ромжния владѣе, нѣма мѣсто за неромжн.* Това не сж думи казани ей тъй на, но по винуение отъ горѣ, отъ правителството. Кой може да допусне, че тая власть, която прѣзъ цѣли 38 години бѣ мащеха на добруджанското население и която най-послѣ посегна върху живота на толкова невинни хора, като ги изпрати на лишения и смъртъ въ Молдова, ще жали и нѣма да тормози и прокужда систематически това население? Мнозина невинни хора сега сж хвърлени въ затворитъ въ Ромжния, жертва на това систематическо тормозене. Ромжнитъ като бѣсни реватъ, дѣто въ Кюстенджа нѣма курте марцияла. Тя бѣ дошла, но трѣбваше да се върне обратно веднага. Сега излизация въ Кюстенджа вѣстникъ „Фаруль“ постоянно плаче да доде курте марцияла.

На 10 мартъ т. г. азъ бѣхъ арестуванъ въ жандармейската секция въ село и бѣхъ много злѣ битъ. Прѣношувахъ тамъ, а на утрѣ откаранъ бѣхъ въ Кюстенджа и прѣдаденъ въ компания де жандарми. Тукъ сжщо бѣхъ битъ. Отъ тукъ изпратенъ бѣхъ и въ черкулъ де рекрутаре да се види военното ми положение. Подиръ това арестуванъ бѣхъ въ затвора и стояхъ около 20 дена. Обвиняваха ме за какво ли не. Михайлеску и Крисенги бѣха скроили всичко това. Но паритъ всичко правятъ. Обвиненията, които ми приписаха и бѣха измислили, веднага паднаха, шомъ имъ дадохъ паритъ. Това, което бѣхъ принуденъ да дамъ на директора на затвора, прокурора, на единъ майоръ отъ черкулъ де рекрутаре и адвоката, взлиза на сумата десетъ хиляди лева.

Между друго, обвиняваха ме, че съмъ билъ дезертьоръ.

Слѣдъ освобождението ми не върнахъ вече въ Анадолкьой, а останахъ да живѣя въ Кюстенджа. Тукъ въ града терорътъ не е като въ селата прѣжштвнието на чужди власти ка ромжнитъ като чели да бждатъ по-прѣпазливи. Тѣ признаватъ това и открито заявяватъ, че съ нетърпение чакатъ заминатъ французитъ. Освобождението ми, обаче, не се харесва на Михайлеску и Крисенги и тѣ скрояватъ други обвинения противъ мене прѣдъ специална комисия, която ромжнитъ наричатъ комисия за прѣслѣдане на вършиши пропаганда. Тая комисия е учрѣдена да може да запълни липсата отъ кур марцияла. Достатъчно е само двама души да кажатъ нѣщо за тебе прѣдъ нея и, макаръ и невиненъ, ти само по чудо се отървалъ. А колко повече, когато обвинители се явятъ органи и самата власть. Азъ прѣзъ врѣме на освобождението бѣхъ училищенъ настоятел и епитропъ. И противъ мене е донесатъ купъ неврѣности прѣдъ тая комисия. Говорѣше се, че тия, които бждатъ осждени отъ тая комисия, азъ въпроса може да се рѣши отъ нея и отъ курте марцияла, то тѣ ще бждатъ лишени отъ имотитъ си. За 16 юни трѣбваше да се явятъ прѣдъ тая комисия въ Кюстенджа Никола Ганевъ, Ашимъ Халилъ, а пъкъ Никола Накевъ, Пандели Костадиновъ, Иванъ Поповъ пѣвецъ въ черковата и азъ трѣбваше да се явимъ на 26 юни. Но азъ на 25 юни напуснахъ града. Лицата, на които имената посочавамъ, тукъ, сж отъ Анадолкьой и нѣкой одавна принуденъ да напуснатъ домоветъ си.

Българитъ въ града се най-немилостиво тормозятъ отъ ромжнитъ; сжщотъ става и съ турцитъ. Мнозина принудени бѣха да напуснатъ домоветъ си. На търговцитъ се правятъ всевъзможни прѣчки. За сега арестуванъ се намира българина Захари Стояновъ, 50 годишенъ, безъ да има нѣкаква вина. Нлучихъ се сжщо, че търговецътъ Тодоръ Кжичевъ трѣбвало да се яви прѣдъ тая комисия.

Селата отъ околията и окръга сж запустѣли, защото населението е прокудено отъ огнищата си. Мнозина селени сж осждени отъ ромжнскитъ военни сждилища и сега лежатъ въ затворитъ. Всѣкидневно отъ селата се докарваха хора подъ коновой. Тия, които сж били училищни делегати, епитропи, кметове или делегати въ съборитъ, сж постоянно прѣслѣдвани. Отъ когато се върнаха ромжнскитъ власти, Добруджа даде хиляди невинни жертви.

Защо е това третиране на невинното население? Защото ромжнитъ се чувствуватъ чужди на Добруджа и населението е чуждо на тѣхъ.

Д-ръ И. Пеняковъ.

Нѣщо за значението на кюстенджанското пристанище.

(Продължение отъ бр. 252.)

Отъ гдѣ ще се подхранва износа на Кюстенджа? Особено той ще се подхранва отъ онези наши окръзи, които сж на горѣ по Дунава, отъ Фетещи кжтъ Турну-Северинъ. Е добръ, тази частъ на страната и днесъ има кюстенджанското дебуше, защото нѣма, освѣнъ да натовари въ Дунавскитъ пристанища и да разтовари въ Чернавода, вмѣсто да ида въ Браила и Галацъ за да влиза въ съприкосновение съ морето прѣзъ Сулина. При все това, знаемъ, че нашитъ произведения отъ тая частъ на страната сж прѣдпочитали да се отправятъ по Дунава до Браила и Галацъ и тамъ да се товарятъ на морски параходи. Нито когато свързката ще бжде създадена, все пакъ никой не ще прѣнася отъ окръжитъ Должъ, Романяцъ, Телеорманъ и Мехединци (крайдунав-

скитъ окръзи на Влашко. Бѣл. на д-ръ П.) по желѣзния пѣтъ Букурещъ—Бузю—Слобозия за Чернавода—Кюстенджа, защото единъ подобенъ прѣвозъ по желѣзния пѣтъ би билъ по-сжкъпъ отъ прѣвоза по Дунава.*) Ще продължимъ цитата отъ рѣчта на генералъ Ману, защото онова, което той е прѣдвидѣдалъ още въ 1882 г., се сбждва по-късно. Важното съчинение на Г. Кристодореску върху кюстенджанското пристанище, излѣзло въ 1905 година, потвърждава и подкрѣпя съ цифри това, което по логически пѣтъ е било прѣдвидѣдено още въ 1882 г.)*

„Сжщо така ми се струва, че е една илюзия, продължава генералъ Ману, да се вѣрва, че сж построяването на единъ мостъ на Дунава, съ свързката на желѣзнитъ пѣтища отъ Чернавода съ лѣ-

*) Id. Засѣдане на сената отъ 3 мартъ 1892, Decbatariile Corpuluior legislatoare, стр. 1084.

*) Виджъ „Кюстенджанското пристанище“ отъ Д-ръ И. Пеняковъ, 1918, стр. 49 и сл.

вия брѣгъ на Дунава ние бихме привлѣкли къмъ Кюстенджа износа отъ сѣверна Молдова. Така щото лѣтно врѣме Кюстенджа, съ мостъ или безъ мостъ, не ще получи по-голямъ износъ съ изключителни мѣрки. Зимъ една промѣна въ износа би се получила не само съ установяванетоъ на тая свързка, но и съ много други подобрѣния, които би трѣбвало да се направятъ въ самата Ромжния**).

Тѣзи разсждения правятъ генералъ Ману да заключи, че не трѣбва да се правятъ много илюзии за увеличението на трафика на желѣзния пѣтъ Кюстенджа—Чернавода съ това, че би се построилъ мостъ на Дунава. Ако английското дружество, което оксплоатира линията Чернавода—Кюстенджа и което би било най-заинтересувано да повдигне трафика на линията и пристанището, ако то би виджало възможността да се направи нѣщо въ това направление, то би влѣзло въ прѣговори съ ромжнската държава, нѣщо, което то не е

*) Сжщо, стр. 1085.

направило. „Дружеството не е направило подобно искане; опасявало се е може би, че не ще се увеличи прѣвозъ и че капитала, който би, вложило въ постройка на моста, не би се възнаградилъ съ достатъчно увеличение на прихода“.

Въ отговора, който правителственикъ сенатори даватъ, не само че не е видна нѣкаква солидна аргументация въ полза на проекта за откупуване на желѣзния пѣтъ и пристанището, но даже прибѣгва се до съвсѣмъ фантастични планове и прѣдположения, които налагали да бжде непрѣмънно откупенъ пѣтъ и да бжде усановена търговската свързка прѣзъ Кюстенджа. Така сенаторътъ Ст. Фалкояну, който е фигуриралъ въ делимитационната комисия на добруджанската граница, усановена отъ Берлинския конгресъ, изтъква опасността, която сжществува, ако ромжнитъ допуснатъ, щото проекта за отправяне срѣдневропейския транзитъ къмъ изтокъ прѣзъ Кюстенджа да бжде прѣваренъ отъ австрийския проектъ за

Положението.

Ромжиската министерска криза все още не е разрешена. „Външният въпроси“ твърдят много смущават салонната опозиция на Ромжния, а вътрешният я поставят в недоумение.

След като разгорещиха възбуждението на народа с „грамадните придобивки“, които трябва да получи Ромжния и в името на които го съветваха да направи нужните жертви, като увеличи мизерията си, сега ромжиският държавници се боят да поемат ржканицата на развързалият се обществени сили.

Една велика Ромжния може би ще ги позалъже за известно време, но ще я даде ли Париж? Братияну е разочарован и това разочарование резервира Таке Ионеску. При такова положение, естествено, министерската криза ще продължава да се клатушка, а политическата криза изобщо ще продължава да съществува дори и ако съединената опозиция на Таке Ионеску и Авереску се рши най-сетив да поеме тежкото наследство на Братияну.

Софийският в. „Зора“ съобщава: Датата на изборитъ (въ Ромжния) е окончателно опрѣдѣлена: на 15, 16 и 17 септември! ще се произведат изборитъ за камарата на 20 и 21 — за сената и на 25 — за университета. Ще взематъ участие всички провинции.

Спороветъ между Ромжния и Сърбия поутихнаха, но сръбско-италийският споръ продължава да бжде все тъй остъръ. Наистина първиятъ италиански министър Нити е заявилъ, че „условията сж по-силни и по-трудни отъ справляватата италианска кауза“, но тая кауза тѣ ще защитаватъ съ упоритостъ. Неостъпчивостта на сърбитъ може би ще бжде сломена,

Искайте отъ вѣстникъ „Добруджа“

направляване на тоя трафикъ прѣзъ Солунъ.

„Отъ голѣмо значение е за насъ, господа, да бързаме, не да купимъ линията Черна-вода—Кюстенджа и да установимъ свързката на нашитъ желѣзнопѣтни линии съ морето. Истинската спѣшностъ на купуването и свързването на кюстенджанската линия съ нашитъ линии е толкова по-осѣзателно, понеже прѣлприемането на свързката на австрийскитъ държавни желѣзници съ Солунъ прѣзъ моравската долина е вече единъ разрешенъ въпросъ, и всѣко забавяне отъ страна на ромжиското правителство да си построи една свързка съ морето, било при Кюстенджа, било при Мангалия, ще бжде за насъ една отъ най-осѣзателнитъ загуби. Братискоето и галацкото пристанище получаватъ стоки, които пристигатъ отъ сѣвѣрна Германия и Долна Австрия, и които сж прѣдизначени за Изтокъ. И, щомъ като веднажъ свързката съ Изтокъ се извърши прѣзъ Солунъ прѣдиде да имаме свързката съ морско при-

Характерни ромжиски призвания за Добруджа.

Една кореспонденция на в. „Дачия“ описва впечатленията, които Балчикъ и Каварна сж произвели върху единъ ромжиски вѣстникаръ. Заклучението на кореспонденцията е твърдъ интересно по своята оригиналностъ.

„Отъ една страна ромжиската администрация, *безпристрастна, толерантна (?)*, която работи съ все сили и съ себепотричане за да постигне едно сближение между различнитъ народности на тази област и мѣстното население, което очаква нашата помощъ за да може да приключи съ спорностъ и полза труда, който е разлѣлъ толкова изобилие по полята на нова-Добруджа; отъ друга страна има една непрѣстайна агитация, некачествена и недопустима, отъ страна на българитъ, които не мечтаятъ, освѣнъ за нашето изгонване и за възстановяването на българското управление.

„Това е едно недопустимо и опасно положение, на което трябва да се тури край колкото се може по-скоро и съ всѣкакви срѣства.

„Едно нѣщо е сигурно: Появяването на ромжиския щикъ ще поразн българската нахалностъ. Затова е наложително необходимо, щото правителството да намѣри колкото се може по-бърже разрешението, което ще позволи завръщането на ромжискиятъ войски въ Кадрилатера.“

Така пише „Дачия“ отъ 20 юни 1919 год.

Всичко, което тука цитирахме, е набрано съ курсивъ; то изглежда да е внушено, една ли не продиктувано на кореспондента.

Нуждни ли сж следъ това повече доказателства за нашето твърдение, че ромжнитъ искатъ своя военна окупация въ Добруджа за да тероризиратъ българитъ?

Отъ друга страна, характерно е и признанието, че ромжнитъ не се считатъ сигурни въ тая „ромжиска област“ и че владичеството имъ може да се крѣпи само съ щикъ. Нека конференцията си направи заключението, кой смущава балканския миръ и ненаситната алчностъ на кой народъ не се подава на характеристика.

Ромжнитъ се прѣструватъ на селски кметове.

Връзката между Бесарабия и Добруджа.

„Диминяца“ отъ 5 юли, като прѣдава съобщението отъ Парижъ, че въпросътъ за Бесарабия ще бжде разрешенъ едновременно съ мира съ България, прибавя, че това съпоставяне е толкова странно щото не го разбира нито даже официоза „Винторул“.

Твърдъ е възможно, така формулирано съобщението да бжде неясно. Но ако съобщението би гласило, че въпроса за Бесарабия ще бжде разрешенъ едновременно съ тоя за Добруджа, пакъ ли ще бжде неясно?

Или ромжискиятъ вѣстници, когато нѣщо не имъ дава на смѣтка, биватъ

станнище, цѣлиятъ ни прѣвозъ ще бжде изгубенъ**).

Единъ отъ ораторитъ, които защитаватъ мисълта, че значението на Дунава за международната търговия на Ромжния е по-голѣмо отъ онова, което би могло да има едно морско пристанище като Кюстенджа, е стариятъ Ионъ Ионеску, авторътъ на известна брошура върху Добруджа, писана още въ 1850 год. „Голѣмо нѣщо е морето, не за да достигнемъ морето, трябва по-рано да излѣземъ на Дунава. Досега отивахме съ нашия кукурузъ до Дунава и тамъ, благодарение на Бога и на Европа, която взе Дунава подъ свое покровителство, тамъ намирахме улеснение да занесемъ нашитъ произведения до морето. Вѣчна и безгранична трябва да бжде признателността ни къмъ Европа, като виждаме голѣмитъ разноски, които тя направи за да открие Дунава, и по Дунава да достигнемъ до морето“. И.

* Сжщо. Засѣданне на сената отъ 3 Мартъ. Desbatel, стр. 1087—1088.

обхванати отъ внезапна и свършена амнезия, та забравятъ всѣка свързка между въпроси най-неразривно близки помежду си? Тогава нека имъ припомнимъ за една малка свързка между тия два въпроса — бесарабския и добруджанския.

Южна Бесарабия прѣстана да бжде ромжиска въ сжщия моментъ, въ който, въ замѣна, сѣверна Добруджа се даваше на Ромжния. Специалниятъ пратеникъ на ромжиското правителство въ Петербургъ генералъ Гика още на 29 януари 1878 год. съобщаваше на своятъ министъръ въ Букурещъ, че императора и канцлера сж му съобщили формално намѣренето си да отнематъ Бесарабия срѣщу Добруджа.

Не е ли ясно следъ това, че връзката, която съществува между въпроситъ за Бесарабия и Добруджа прѣзъ 1878 година, продължава да съществува и сега?

Ромжия прѣдъ конференцията.

„Танъ“ публикува официални извѣстия на Ромжския пълномощенъ и-ръ въ Парижъ Илиеску и на другъ отъ антуража на Братияну за начина, по който е била третирана Ромжния въ конференцията до сега.

Прѣди всичко допуснати били въ конференцията само двама ромжиски делегати срѣщу 3 на Белгия и Сърбия. Общанитъ храни по договора отъ 1916 г. неочаквано бидоха отгървани, сѣкашъ не съществува въ никакъвъ ангажиментъ отъ страна на Съглашението.

Въпроси, които особено интересуватъ Ромжния били успорени и уредени безъ всѣкаво участие на ромжискиятъ делегати. Когато договорътъ биде връченъ на Ранду на 7 май, на ромжиската делегация не се дадохъ никакви свѣдѣния, освѣнъ едно устно съобщение. На ромжиската делегация не се даде възможностъ да проучи договора, който се връчя на Австрия. Не бидоха взети подъ внимание резервитъ, които ромжиската делегация направи за нѣкои клаузи по австрийския договоръ. Конференцията поиска да диктува на Ромжния рѣшения, относно прерогативитъ на малцинствата и икономическия животъ. Това, споредъ ромжиската делегация, е недостойлно за Ромжния и несъвѣстимо съ правата на една суверенна държава.

Примирието съ Унгария се сключи, безъ да се размѣнятъ мисли съ прѣдставителитъ на ромжиската армия.

Най-послъ, казва се въ официалнитъ извѣстия на ромжискиятъ делегати, политиката на Съглашението докара следнитъ резултати:

1. Въ Добруджа, дѣто ромжискиятъ власти сж изключени, българска агитация;
2. Въ Бесарабия — борба между ромжиския елементъ и противницитъ на ромжиския режимъ и
3. Въ Трансилвания — агитация отъ нѣмскитъ малцинства, които се присѣдиниха къмъ Ромжния, но които разчитатъ на общанитъ отъ договора прерогативи.

Ионеску прѣдлага, ако непрѣмнно се настоява, щото една свързка между Дунава и морето да се установи при Чернавода, като се избѣгне заобикалянето прѣзъ Брилиа и Сулина, та да се построи единъ каналъ, а не да се мисли, че желѣзниятъ пѣтъ ще може да конкурира водния пѣтъ.

„Ние зимно време не се нуждаемъ отъ море за нашитъ произведения, казва Ионеску, който самъ е земледѣлецъ и виденъ агрономъ; житото, което получаваме прѣзъ лѣтото, ние го продаваме на есенъ, а кукурузътъ, който събираме есенъ, зимъ го поставяме въ кошари, на пролѣтъ го оронваме и продаваме, а зимъ си отпочиваме.

„Напразно ние строимъ желѣзни пѣтища, които да свързватъ страната съ морето: всѣкъ Дунавъ ще бжде нашата голѣма сила“.

Въ край на разискванията взема думата и самъ министъръ-прѣдседателтъ, за да защити проекта, критикуванъ и

Историята на едно убийство.

Задъ кулиситъ на интригата.

„Диминяца“ приписва на „български чети, които продължаватъ да нападатъ ромжиски мѣстности край Дунава“, едно убийство свързано съ ограбване, извършено въ с. Сарсиларъ, Добришко.

Това е неприлично отъ страна на единъ претенциозенъ демократически листъ, за каквѣто желе да бжде считанъ органа на г. Миле. Убийството на единъ човѣкъ, „който съвѣтвалъ мюсюлманитъ да иматъ чувство на вѣрностъ къмъ суверена на Ромжния“, по скоро би следвало да се припише на ромжиската жандармерия, която е дошла въ южна Добруджа за да граби и сѣе вражди, а не да пазн спокойствието на населението. Фактътъ, че убитото лице е ограбено, споредъ съобщението на „Диминяца“, дава право да се направи подобно заключението. Но нека вѣстникътъ се запита по-добрѣ, защо не сж заловени убийцитъ и какво сж правили жандармитъ прѣзъ време на прѣстѣпчението. Знае се, че въ всѣко село на южна Добруджа има жандарми и тѣ не трябва да изтезаватъ населението и да безчинствуватъ, а напротивъ, да пазятъ това население отъ убийци, за да не падне върху имъ подозрѣнието, че тѣ не сж чужди на прѣстѣпченията, които отъ влизането на ромжискиятъ жандарми въ Добруджа сж зачестили.

Нѣкои български прѣдизвикателства.

Ромжискиятъ вѣстници отъ 5 юли помѣстятъ следното съобщение, което има видъ на комюнике:

„Прѣвидъ на многократнитъ прѣдизвикателства на българитъ, които, съ чети, организирани отъ български офицери, нападатъ селата отъ южна Добруджа като извършватъ безбройни прѣстѣпления и тероризиратъ населението, ромжиското правителство е поискало отъ Парижката конференция, да се направятъ бързи и сериозни постѣпки, щото българскитъ чети да нѣматъ повече достѣпъ на добруджанската граница. Едновременно правителството е взело строги мѣрки на границата за да се прѣдотвратятъ нови нападения“.

Цѣльта на тая работа е ясна: ромжнитъ искатъ да оправдаятъ „строгитъ мѣрки“ на своята администрация, отъ които населението е писнало кански. Отъ друга страна, по тоя начинъ може да се повдигнатъ наново старитъ въпроси за окупацията на Добруджа отъ ромжискиятъ войски и за разоржаването на България.

За да убие охотата на ромжнитъ да алармиратъ свѣта съ „българската опасностъ“ и за да защити нещастното добруджанско население, дългъ се налага на нашето правителство да поиска международна анкета върху фактитъ, върху които ромжнитъ основаватъ обвиненията си противъ насъ.

ТЪРСИ СЕ ИЗДАТЕЛЪ
:: ЗА КНИГАТА ::
„Подъ ромжиско иго“

отъ правителствени оратори, и доста сериозно изложенъ да не бжде гласуванъ. Първитъ още думи на И. Братияну (стариятъ) сж, че въпроснитъ желѣзенъ пѣтъ е такъвъ, който ще свърже Добруджа съ Ромжния, и че отговаря на стратегически изисквания. Братияну се очудва загдѣто има оратори да се обявяватъ „противъ желѣзнопѣтната линия, която ще свърже Добруджа съ Ромжния, и която, отъ гледна точка на сигурното положение на войската, трѣбвало да се настоява особено отъ страна на генералъ Ману, да бжде направена съ една година, ако не даже съ единъ часъ по-рано“. И до толкова въпросната желѣзнопѣтна линия означава стратегическата и политическа защита на Добруджа, щото Братияну е принуденъ да заяви, че следъ като изслушалъ всичкитъ аргументи, които сж били привѣждани, очаквалъ да чуе „че не ни трѣбва нито Добруджа“. Защото, добавя Братияну, иначе не разбирамъ, какъ г. генералъ

Финансовата политика на болшевиките.

Въ станалия конгрес в Москва отъ финансовитъ секции на цѣла Русия, народниятъ комисаръ на финанситъ Крестински е прочелъ единъ докладъ относно финансовата политика на съветското правителство. Докладчикътъ констатираше, че ликвидацията на кредитнитъ укрѣждения била почти завършена и че за напредъ ще съществува само единъ кредитен органъ — „народната банка“. Въ всички правителствени кредитни укрѣждения взети били мѣрки за анулирането на правителственитъ заеми. Веднага слѣдъ закриването на конгреса, централнитъ власти издали заповѣдъ за анулирането на акцинтъ отъ частнитъ кредитни укрѣждения.

ХРОНИКА

Ликвидацията на ромжискитъ вземания въ Добруджа. Споредъ „Избѣда“, ромжиското финансово министерство е съобщило на окръжната каса за заеми на земеделцитъ срѣщу залогъ на посѣви, отъ Добричкия окръгъ, да не прави за сега, до нови разпорѣждания, никакви заеми и да бърза съ ликвидиранието на старитъ заеми.

Защо? Пожелаваме, щото така да се случи, щото тая заповѣдъ никога вече да не става възможно да бжде издавана.

Реколтата въ Добруджа. „Универсулъ“ узнава, че състоянието на хранитъ въ Добричско било прѣвзходно. Обаче изисквало се да се взематъ строги мѣрки по границата и много жандари, за да не бжде прѣхвърлена всичката тая реколта по контрабанденъ начинъ въ България.

Аманъ отъ тия жандари. Тѣ сж станали истински пенкилери за ромжнитъ. Защо напр. не се прѣдложи да се плаща на населението една дѣйствителна дѣна отговаряща на заскляналия животъ, защо не се взематъ мѣрки да не се правятъ злоупотрѣбления при изземването, та населението охотно да си дава храната, а се търси къмъ съществуещото зло да се прибави още едно, още нови, гладни, лакомни и свирѣпи жандарини?

СПИСЪКЪ

на лицата, които сж дали волни пожертвувания за емиграционната дружба „Доростолъ“.

(Продължение отъ бр. 25).

Отъ с. Ени Балабанаръ: Найдень Ивановъ 20 л., Чино Крачоновъ 5 л., Милень Дойновъ 5 л., Юсменъ Юсенинъ 10 л.

Отъ с. Хърсово: Димитръ Драгановъ 10 л., Сава К. Илиевъ 2 л., Ради Люцкановъ 5 л., Добри Костадиновъ 5 л., Станю Славковъ 5 л., Велко Геневъ 5 л., Петръ Цоневъ 1 л., Илия Г. Пошата 2 л., Жекѣ Стойковъ 5 л., Донко Недѣлковъ 2 л., Атанасъ Илиевъ 5 л., Добри Велчевъ 5 л., Христо Алексевъ 5 л., Господинъ Дочевъ 1 л., Василь х. Димитровъ 1 л., Кириль Гърбатовъ

Ману идва да оборва изкупването на тоя жельзень пжтъ*).

Всички приведени тукъ мнѣния сж заети само отъ разискванията въ ромжиската сенатъ по единъ въпросъ въ свръзка съ кюстенджанското пристанище. Подобни и още по-рѣшителни разисквания сж станали по сжщия поводъ и въ камарата, на сжщата тема е разисквано и по други случаи. Множество оратори, безразлично на партията, къмъ която принадлежатъ, сж се обявявали противъ изкуственото насърчаване на кюстенджанското пристанище въ унищрб на естественитъ морски пристанища Галацъ, Браила и Сулина, разположени при устията на Дунава. Но всички сж били еднодушни, че ако това насърчаване става, то се дължи на политическитъ съображения, да се свърже Добруджа съ Ромжия, да се заинтересуватъ и нѣкои европейски държави, както Германия и Австрия, да поддържатъ ромжиското господство въ Добруджа като такова, което имъ осигу-

2 л., Добри Марковъ 1 л., Горчо Стойковъ 5 л., Станю Цанковъ 5 л., Проданъ К. Станевъ 5 л., Станчо Стояновъ 10 л., Драганъ Цанковъ 2 л., Цвѣтко Радковъ 2 л., Александръ Геневъ 1 л., Атанасъ Тодоровъ 2 л., Стоянъ Б. Хайсрговъ 1 л., Михаль К. Грозевъ 1 л., Радиль Атанасовъ 1 л., Енчо Върбановъ 1 л., Иванъ Г. Коевъ 2 л., Георги Кирановъ 25 ст., Драганъ Мариновъ 5 л., М. Гатевъ 5 л., Иванъ П. Калчевъ 10 л., Иванъ Деневъ 5 л., Станчо Ивановъ 2 л., Атанасъ Ниделчевъ 1 л., Станчо Боевъ 5 л., Станчо Деневъ 2 л., Димитръ Геневъ 2 л., Цаню Димитровъ 2 л., Петко Дечевъ 2 л., Кириль Господиновъ 2 л., Цвѣтко К. Кърбашевъ 5 л., Драганъ Марковъ 5 л., Маринъ Станевъ 5 л., Гено Георгиевъ 5 л., Иванъ Поповъ 5 л., Маринъ Тодоровъ 5 л.

Отъ с. Кеманларъ: Петръ Добревъ 100 л., Василь Пейчевъ 100 л., Георги Дерменджиевъ 100 л., Стефанъ Атанасовъ 20 л., Д. Дянковъ 10 л., Бѣлчевъ 10 л., К. Костовъ 10 л., П. Ковачевъ 10 л., Иванъ Петровъ 20 л., Христо Катранджиевъ 20 л., Цаню Ивановъ 50 л., Петко Атанасовъ 100 л., Христо Русевъ 10 л., Ст. Петровъ 10 л., Василь Петковъ 10 л., А. Кириковъ 10 л., Наню Петровъ 5 л., Др. Атанасовъ 20 л., Тодоръ Георгиевъ 5 л., М. Тавиторовъ 5 л., В. Тодоровъ 5 л., Даку Дочевъ 2 л., Алихъ Талиръ 5 л., Мурадъ Сулеманъ 1 л., Маремъ Али Янузовъ 2 л., Кеарикъ Ованесъ Марянъ 40 л., Ахмедъ Султановъ 40 л., Ефтимия Стефанова 50 л., Ив. П. Коценджиевъ 3 л., А. Кирановъ 20 л., Юрданъ Станевъ 10 л., Т. Костовъ 5 л., Исмаиль К. Чаджуновъ 10 л., М. Алексиевъ 10 л., Хаимъ Бошнаковъ 5 л., А. Саковъ 20 л., Маню Ненковъ 20 л., ? 5 л., Иванъ Николовъ 10 л., Никола Атанасовъ 100 л., Сали х. Хюсеиновъ 10 л., Юрданъ Юрдановъ 5 л., Адемъ Биляловъ 5 л., Хасанъ Хюсеиновъ 1 л., Мустафа Юсеиновъ 3 л., Ахмедъ Русеменовъ 3 л., Хасанъ Ибримовъ 5 л., Расимъ Хасимовъ 5 л., Д. М. Мечкарбовъ 10 л., Юрданъ Поповъ 20 л., Петко Ивановъ 20 л., Франтъ Бауеръ 20 л.

Отъ с. Насуфчиларъ: Атанасъ Николовъ 50 л.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

(Съобщения на Б. Т. Агенция).

Договорътъ съ Австрия.

Парижъ, 10 юли. (Гръцка радиотелеграма). Върховниятъ съвѣтъ на съюзницитъ има засѣдание въ срѣда. Той се занима съ инцидентитъ въ Фиуме и продължи изработването на договора съ Австрия.

Още не е окончателно опрѣдѣлено кога ще бжде вржчена на австрийската делегация останалата частъ отъ договора; вѣроятно вржчването ще стане въ петъкъ или сѣбота.

Югославянската делегация въ Парижъ.

Парижъ, 10 юли. Югославянската делегация, на чело на които стоатъ г. г. Протичъ и Трубичъ, биде приета въ

рѣва единъ пжтъ къмъ Изтокъ; то се дължи и на стратегическитъ съображения — да се улесни защитата на Добруджа въ случай на нападение.

И, понеже много пжти Кюстенджа и Добруджа сж били наричани „дробове на Ромжия“, нека припомнимъ, че въ рѣчта на Братияну, отъ която току-що цитирахме, тая роля се е приписвала и на Бесарабия. „Каза се, че морското пристанище е дробовѣтъ, прѣзъ които динца една страна. Тоя езикъ държахъ и азъ по въпроса за Бесарабия. Когато бѣхъ запитанъ отъ всички въ Берлинъ защо говоря така, защо държимъ на Бесарабия, тогава отговорихъ, че тя е нашитъ дробовѣ, и че ние не можемъ да дадемъ и най-малкъ кжсъ отъ нашето тѣло и послѣ добавихъ: Вие не разбирате, че това е единствената частъ, прѣзъ която сме въ сношение съ морето, съ останалия свѣтъ, и тогава, когато искаме да дишаме, ще трѣбва да дишаме само по ваша воля и по волята на други*).

срѣда отъ прѣдседателя на републиката г. Поанкаре. Делегацията посѣти и г. Лансингъ. Виегра тѣ отпатува за Бѣлградъ. Тукъ остана само г. Трумбичъ.

Уйлсонъ въ Америка.

Парижъ, 10 юли. Прѣдседателътъ Уйлсонъ е пристигналъ въ срѣла въ Нью-Йоркъ.

Германскиятъ договоръ ратифициранъ.

Парижъ, 10 юли. *Една телеграма отъ Берлинъ потвърждава, че съвѣтъ на германскитъ държави е ратифициралъ договора за мира. Ратификацията е била прѣдставена въ срѣда на Народното Събрание.*

За обезщетенията.

Парижъ, 10 юли. „Пти Паризненъ“ съобщава, че трѣвянето на германцитъ, членове на комисията за обезщетенията, която трѣбваше да се събере въ Версайль на 10 юли, било отново отложено. Закъсѣтието се отдава на стачката на жельзничаритъ.

Случкитъ въ Фиуме.

Парижъ, 10 юли. Французкиятъ печатъ коментира случкитъ въ Фиуме. Споредъ „Пти Паризненъ“, рѣшенето взето за задържане до втора заповѣдъ въ казармитъ на французкитъ войски отъ гарнизона въ Фауме изненадва толкова повече, че тѣзи инциденти сж били прѣкомѣрно прѣувелчени отъ италианския печатъ. Поведението на французкитъ войски е било безупречно. „Омъ Либръ“ пише: По-добръ да не търсимъ мотивитъ, които сж накарали журналицитъ и писателитъ да гжпчатъ нашето приятелство. Единствения лѣкъ е да се намѣри едно бързо международно уреждане на въпроса.

Прѣдаването на кайзера

Парижъ 10 юли. Споредъ „Пти Журналъ“, екстрадицията на кайзера ще бжде поискана едва слѣдъ ратифицирането на договора за мира. Англия ще бжде опълномощена отъ съюзницитъ да поиска отъ холандското правителство екстрадицията на кайзера.

Германски посланикъ.

Парижъ 10 юли. Споредъ „Пти Журналъ“, германското правителство възнамѣрявало да назначи за свой посланикъ или да натовари врѣменно съ управлението на германската легация прѣдседателя на германската делегация въ Версайль г. фонъ Лерснеръ.

Германия прѣдставя ратификацията.

Лионъ, 11 юли. (Радиотелеграма). Въ четвъртъкъ сутринята, въ 11 часа, баронъ Лерснеръ прѣдаде на полковникъ Анри едно официално съобщение за ратифицирането на договора отъ страна на Германия. Полковникъ Анри занесе веднага този документъ въ министерството на външнитъ работи.

Границитъ на Австрия.

Лионъ, 11 юли. Върховниятъ съвѣтъ на съюзницитъ се събра въ четвъртъкъ слѣдъ обѣдъ. На дневенъ редъ сж границитъ на Австрия, поне по точкитъ, проучването на които е привършено отъ надлежната комисия. Тая комисия съ събра въ четвъртъкъ сутринята и продължи да проучва постановленията, които трѣбва да се взематъ относно южния брѣгъ на Дунава, югоизточно отъ Пресбургъ.

Окупацията на Рейнъ.

Лионъ, 11 юли. Въ петъкъ се очаква да пристигнатъ двѣтъ Германски комисии, едната отъ които ще разисква съ съюзнитъ правителства по тълкуването на конвенцията за окупацията на Рейнскитъ земи, а другата ще подготви изпълнението на договора по отношение на обезщетенията. Комисията за окупираниитъ земи се прѣдседателствува отъ държавния подсекретаръ при министерството на вътрѣшнитъ работи г. Лепалдъ. Членове на сжщата комисия сж управителътъ на Рейнска Пруссия г. фонъ Щаркъ и г. Фриденбергъ, чиновникъ въ министерството на вътрѣшнитъ работи.

Комисията за обезщетенията се прѣдседателствува отъ държавния подсекретаръ за финанситъ г. Шрьодеръ.

Френската камара и мира.

Лионъ, 11 юли. Парламентарната комисия за мира ще изслуша въ петъкъ общото изложение на г. Клемансо по договора. Въ сѣбота тя ще изслуша министра на външнитъ работи г. Пишонъ по лигата на народитъ. Слѣдъ това тя ще продължи да разглежда докладитъ на своятъ специални докладчици. Мисли се, че тя ще може да даде възможностъ на Камарата да започне разглеждането на договора въ началото на м. августъ. Докладчикътъ г. Барту се надѣва, че ще може въ нѣколко дни да състави своя общъ докладъ. Къмъ този докладъ ще бждатъ прибавени и докладитъ на специалнитъ докладчици по отдѣлнитъ глави на договора. Тѣзи специални доклади, споредъ наставленията на комисията, ще трѣбва да бждатъ много кратки: никой отъ тѣхъ не ще обема повече отъ 20 страници.

Финансовото положение на Франция.

Лионъ, 10 юли. (Радиотелеграма). Въ Камарата на Депутатитъ министрътъ на финанситъ г. Клоцъ заяви слѣдното за финансовото положение на страната: „Моята политика е проста. Това е една политика на заеми и данѣци. Азъ я опрѣдѣляхъ като такава на нѣколко пжти тукъ и въ Сената. Законопроектитъ за данѣци, които съмъ внесълъ, се характеризиратъ съ едно интересно усилие. Азъ поискахъ гласуването на три милиарда нови налози. Слѣдъ 6 седмици може би ще ви прѣдставя единъ проектъ за заемъ, но всичко това не ще напълни веднага каситъ на съкровището. Азъ съмъ тукъ за да осигури гъвкавостта на съкровището и да взема надлежнитъ мѣрки. Азъ ви съобщихъ вече най-важнитъ, които сж вече осъществени. Ако ги вземемъ за основа на бждашитъ постжления, тѣ ще прѣдставляватъ за идущитъ 6 мѣсеца около 5 милиарда и половина. Заедно съ тритъ милиарда авансъ, които сж прѣдметъ на прѣдставения ви проектъ, ние ще имаме 8 и половина милиарда. Отъ друга страна боноветъ на народната отбрана дадоха за м. май 2 милиарда и за юни 2 милиарда и 600 милиона. Може слѣдователно да се рече за идущитъ 6 мѣсеца на 12 милиарда или всичко за цѣлата год. 20 милиарда и половина. Срѣщу това ние имаме всѣки мѣсець разходи срѣдно три милиарда и половина, или всичко 20 милиарда. Съкровището е слѣдователно въ състояние да посрѣщне всички нужди. Найсетнѣ до края на годината заемътъ ще бжде реализиранъ. Каквото и да бжде, ние трѣбва да насочимъ нашитъ усилия къмъ една политика на заеми и данѣци и съ тѣзи думи азъ свършвамъ като моля Камарата да гласува проекта“.

Слѣдъ едно запитване на прѣдседателя на бюджетарната комисия г. Клоцъ прибави: „Военнитъ разходи ще намаляватъ постепенно. Ние имаме мѣсечни разходи около 3 милиарда и 600 милиона или 21 милиарда. Срѣщу това ние ще имаме 12 милиарда съкровищни бонове, 3 милиарда данѣци и 5 милиарда разни други постжления. Азъ не държа сметка нито за постжленията отъ заема, нито за тѣзи отъ ликвидацията на запаситъ. Ние ще бждемъ слѣдователно въ положение да посрѣщнемъ нуждитъ“.

Камарата удобръ проекта съ 355 гласа срѣщу 164.

Le Mouvement Dobroudjain

Bulletin de l'Organisation Dobroudjain en Bulgarie
Paraît le 1er, le 10 et le 20 de chaque mois
Rédaction et Administration place „Tcherne Djamia“
Téléphone № 368
Abonnements: Bulgarie: 6 mois 9 frs., un an 18 frs.
Etranger: 6 mois 10 frs., un an 20 frs.
Намира се за продажъ при всички вѣстникарски агенции въ Царството. Въ София за продажъ при вѣстникарскитъ будки.
Единъ брой 50 ст.

Приматъ се абонати чрезъ Администрацията, площадъ „Черна Джамия“ 5—София

БОЯНЪ СТЕФАНОВЪ

АДВОКАТЪ въ гр. Русе
защищава дѣла прѣдъ всички граждански и военни сждилища въ Царството
Писалище, ул. „Николаевска“ № 35.
Телефонъ № 63.

Печатница „Гутенбергъ“ — София.

*) Сжцо. Desbateri Parlamentaie, стр. 1112.

*) Сжцо. Стр. 1113.